

Verslag broedvogels De Kroon / Vitens 2019

Ben de Kruijff – 25 juni 2019

Inleiding

Na de aanpassing van de plasdras in 2018 op De Kroon is dit voorjaar een inundatiesysteem aangelegd waarmee de greppels op V2.1 en V2.2 nat gemaakt kunnen worden. Dit veld is het meest hooggelegen en het minst weidevogelrijk. Ook deze werkzaamheden zijn gefinancierd door de gemeente Houten met hartelijke dank aan Koen Helling. Hiermee is het inundatiesysteem op de Kroon afgerond.

Ook dit jaar is ervan afgezien ruige mest uit te rijden omdat de hoeveelheid gras onverminderd hoog blijft. Het (te) hoge gras geeft wellicht nog beperkingen t.a.v. het broedresultaat. Ook dit voorjaar is er geen zuring-/distelbestrijding gedaan om de broedvogels niet te verstoren. Bovendien is de hoeveelheid ridderzuring en akkerdistel flink afgenomen na de eerdere bestrijdingsrondes.

Het vossenraster is weer geplaatst voor de duur van het broedseizoen. De nieuwe locatie van de schuilhut geeft een beter beeld van de vogels bij de plasdras en maakt het ook mogelijk de kleurringcombinaties van vogels af te lezen. De gebruikelijke inventarisatierondjes zijn gemaakt. De broedvogels op V1 lieten zich goed bekijken vanaf de container. De vogels bij Vitens werden vooral bekeken door TB vanaf het Vitens perceel. Het gras is op 25 juni gemaaid.

Dit is het eerste jaar dat het naast De Kroon liggende perceel van Vitens een ander gebruik heeft gekregen. Dit omvat het niet-mesten van de strook direct grenzend aan De Kroon en uitgesteld maaien (niet eerder dan 15 juni en alleen als er dan geen kwetsbare vogels meer zijn) en er is ook is een aanzet gemaakt van vernatting van een gedeelte van het land.

De broedvogels

Eind april/ begin mei lijkt er aanzienlijke predatie op te zijn getreden en zijn verschillende nesten leeggehaald en jonge vogels verdwenen. Het gebied wordt veelvuldig bezocht door kraaiachtigen, buizerds, een enkele kiekendief en blauwe reigers. Vooral deze laatsten zijn actief rond de plasdras.

Het vaststellen van het broedsucces op De Kroon is lastiger geworden nu ook verschillende weidevogels bij Vitens zijn gaan broeden en er migratie van jonge vogels tussen beide gebieden lijkt op te treden. Daarom worden de broedresultaten voor beide gebieden samen opgegeven. Vorig jaar en waarschijnlijk ook de jaren daarvoor heeft geen enkele weidevogel op het land van Vitens gebroed. Het was zeer opvallend om te zien hoe niet-mesten bij Vitens een enorme reductie van de groei van het gras veroorzaakte waardoor er een heel geschikt grasland met afwisselend hoge en lage stukken ontstond waar zich direct een mooie populatie grutto's, tureluurs en Kieviten vestigde. Helaas is tegen de afspraak in het oostelijke gedeelte van het Vitens land op 15 mei gemaaid wat het verlies van enkele broedsels grutto en Kievit heeft veroorzaakt.

Grutto

Op V1 hadden 2-3 grutto's een nest. Op V2.1 een nest en op V2.2 twee nesten. Een van de vogels op het tweede veld had een kleurring en was geringd op De Hoon.

Bij Vitens vestigden zich 3 paar grutto's waarvan twee vogels geringd waren op de Hoon. Dit betekent dat De Kroon/Vitens erg aantrekkelijk is als opvang van broedvogels van De Hoon.

Scholekster

Bij de PD een nest voor het eerst sinds De Kroon als reservaat bestaat. Helaas zijn de eieren niet uitgekomen.

Tureluur

V1 1-2 een nest, op V2.1 1 mogelijk nest en op V2.2 plus de PD 3 nesten. Bij Vitens 3 paar.

Kievit

V1 5-6 paar, V2.1 1 paar, V2.2 1 paar en 2-3 paar bij de PD. Bij Vitens 5 paar.

Kleine plevier

2 paar bij de PD een nest met 4 eieren lag pal naast de hut. Helaas geen jonge vogels grootgebracht.

Slobeend

3-4 paar

Krakeend

2-3 paar en 2 paar bij Vitens

Kuifeend

1 paar

Wilde eend

4 paar en 2 paar bij Vitens

Meerkoet

4 paar bij Vitens 1-2 paar

Overig

Ofschoon er geen broedgeval kon worden vastgesteld werden er in juni drie man zomertalingen op de plasdras gezien. Opmerkelijk was de aanwezigheid in de gehele broedtijd van een paar wintertalingen. Ook was er vaak een paar bergeenden maar ook die hebben er niet gebroed. Een paartje visdiefjes verbleef een tijdje op de plasdras maar heeft zich toch niet gevestigd. De witte kwikstaarten die voortdurend bij de plasdras aanwezig waren ook later met jongen, broedden waarschijnlijk in de knotwilgen langs de wetering. Op 3 juni was er een hevig alarmerende man gele kwik met 2 jongen bij de plasdras. Vermoedelijk betrof het vogels die in de buurt hebben gebroed.

Het overzicht van de broedparen is in onderstaande tabel weergegeven. Tussen haakjes staan de aantallen succesvolle broedparen.

	2015	2016	2017	2018	2019
Grutto	3-5	2(2)	3-5 (3)	7-8(4-5)	8-9 (4-5)
Kievit	2	4-5(0)	4(1)	9(3)	14-16 (4-6)
Tureluur	2	2-3(2)	5(5)	5-6(5)	9 (4-6)
Meerkoet	-	-	1(?)	enkele(?)	5-6 (3-4)
Slobeend	1	1?	2(?)	3(3)	3-4 (?)
Wilde eend	0	1	2(2)	4(4)	6 (?)
Krakeend	-	-	2(2)	2(?)	4-5 (?)
Kuifeend	0	1(1)	1(1)	1-2(?)	1 (?)
Nijlgans	-	-	1(1)	0	0
Graspieper	0	1-2(1)	0	0	0

Witte kwikstaart	0	0	1(1)	0	0
Rietgors	0	1?	0	0	0
Kleine plevier	1?	0	2(?)	2(1-2)	2 (0)
Kleine karekiet	0	0	1	0	0

Conclusies

2019 was weer een heel goed jaar voor de weidevogels in dit gedeelte van het Eiland van Schalkwijk. De toename van het aantal broedparen komt vooral op conto van het land van Vitens waar door het gewijzigde gebruik van het land veel 'nieuwe' paren zich hebben gevestigd. De succesvolle samenwerking met Vitens en vooral Renée van Assema (heel veel dank!) zal hopelijk ook in de toekomst leiden tot een prachtig en substantieel weidevogelgebied op deze plaats van het EvS. De voorgenomen vernatting van het westelijke gedeelte van het land van Vitens zal hopelijk tot een verdere verrijking van het gebied gaan leiden. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om bloemrijke zones in dat gedeelte van het land van Vitens te verwezenlijken.

Verklaring gebruikte codes:

V1 Het veld vanaf de ingang tot de hoofdwatgang.

V2.1 Het veld na de hoofdwatgang tot het hek aan de oostzijde halverwege het tweede veld.

V2.2 Het veld na dat hek tot het dwarslootje.

PD Het plasdras tussen het slotje en de wetering.

Op V1, V2.1 en V2.2 zijn zes akkers gescheiden door vijf greppels. De akkers worden aangeduid als A1-6 waarbij 6 de meest westelijke akker is. Dus V2.2A5 is de vijfde akker op het tweede veld na het hek.